

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2015-01-27
Meddelad i
Linköping

Mål nr
8758-14

KONKURRENSVERKET	
2015 -01- 27	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SÖKANDE

Henrik Rapps Glas AB, 556688-3921
Blåsvädersgatan 7
590 73 Ljungsbro

MOTPARTER

1. Kommunalförbundet Fjärde storstadsregionen, Upphandlingscenter
581 81 Linköping

2. Hyresbostäder i Norrköping AB, 556064-5847
Box 2330
600 02 Norrköping

3. Norrköping Spårvägar AB, 556368-9651
c/o Norrköpings kommun
601 81 Norrköping

4. Etablering Norrköping AB, 556085-9026
c/o Norrköpings kommun
601 81 Norrköping

5. Samhälls- och Eventfastigheter i Norrköping AB, 556225-9621
601 81 Norrköping

6. Fastighets AB Butangia, 556722-7268
c/o Etablering Norrköping AB
601 81 Norrköping

Ombud för 2-6:
Kommunalförbundet Fjärde storstadsregionen, Upphandlingscenter
581 81 Linköping

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 195164

Postadress
Box 406
581 04 Linköping

Besöksadress
Brigadgatan 3

Telefon
013-25 11 00
E-post:
forvaltningsrattenilinkoping@dom.se

Telefax
013-25 11 40

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Kommunalförbundet Fjärde storstadsregionen, Upphandlingscenter, Hyresbostäder i Norrköping AB, Norrköping Spårvägar AB, Etablering Norrköping AB, Samhälls- och Eventfastigheter i Norrköping AB och Fastighets AB Butangia (myndigheterna) genomför en upphandling av ramavtal avseende *glasmästeriarbeten*, dnr UH-2013-407. Upphandlingen genomförs med förenklat förfarande. Upphandlingen är uppdelad i tre anbudsområden; Norrköping, Linköping och Ljungsbro. Som tilldelningsgrund för anbudsområdena Linköping och Ljungsbro tillämpas lägsta pris.

Förvaltningsrätten har i beslut den 22 december 2014 bedömt att aktuell ansökan om överprövning inte avser anbudsområde Norrköping.

För anbudsområdena Linköping och Ljungsbro har enligt upphandlingsrapporten fyra stycken anbud inkommit. Av tilldelningsbeslutet framgår att anbudet från Ryds Glas AB (Ryds) antogs för aktuella anbudsområden.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNINGAR

Henrik Rapps Glas AB (Rapps) ansöker om överprövning av upphandlingen avseende anbudsområdena Linköping och Ljungsbro (nedan upphandlingen) samt yrkar att upphandlingen rättas på sådant sätt att ny anbudsutvärdering vidtas, varvid anbudet från Ryds inte beaktas och Rapps tilldelas kontraktet.

Myndigheterna yrkar att ansökan ska avslås.

VAD PARTERNA HAR ANFÖRT

Rapps

Ryds anbud bryter mot kraven i 13.1 i upphandlingsunderlaget, vilket innebär att myndigheterna inte har valt det anbud som är billigast. Exempelvis är materialet Lexan-Marguard okänt för Rapps leverantör. Materialet har visat sig vara mycket dyrt och ovanligt. Samtidigt har Ryds gett exceptionell rabatt. Ett annat exempel på oförenlighet med kraven är rabattkonstellationen där 6 mm energiglas har prissatts lägre än 4 mm energiglas. Förvånande är också att kulturglas prissatts förhållandevis lågt trots att det är exklusivt glas samtidigt som det är ovanligt på Linköpings kommuns förskolor och skolor. Sammantaget har Ryds använt rabattkonstellationer som gett ett lågt totalpris, eftersom Ryds har rabatterat glas som bolaget vet att man kan undvika att nyttja i praktiken samtidigt som de glas som svarar för volymerna hålls högre.

Myndigheterna

Upphandlingen har handlagts i enlighet med förfrågningsunderlaget och de grundläggande principerna. Rapps har därför inte lidit eller kunnat lida skada.

Kontrakt har tilldelats leverantör med lägst anbudspris. Rapps har missförstått kraven i avsnitt 13.1 i bilaga skallkrav i förfrågningsunderlaget. Avsnittet avser endast priser för övrig materiel som inte framgår av prisbilaga utan av en bruttoprislista, som inte är föremål för utvärdering i upphandlingen. Avsnittet avser också en rabattsats för materiel enligt bruttoprislistan och inte för materiel enligt prisbilagan. Rabattsatsen är inte heller föremål för utvärdering. De priser som utvärderades i upphandlingen är de som framgår av prisbilaga enligt avsnitt 12.0 i bilaga skallkrav.

Ryds låga anbudspriser strider inte mot förfrågningsunderlaget. Ett syfte med upphandling är att konkurrensutsätta priserna och få så förmånligt pris som möjligt. Att anta anbud med låga priser är varken brott mot LOU eller förfrågningsunderlaget i upphandlingen. Anbud med mycket lågt pris eller pris om noll kronor har inte ansetts som onormalt lågt i praxis. Det är inte heller förbjudet att en leverantör vid prissättningen av sitt anbud gör taktiska överväganden.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 15 kap 17 § LOU framgår att en upphandlande myndighet får förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan myndigheten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått ett tillfredsställande svar.

I 16 kap. 6 § första stycket LOU anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förfrågningsunderlaget

Under punkten AFB.53 Prövning av anbud i upphandlingens administrativa föreskrifter anges följande.

Vid utvärdering av anbud kommer uppgifterna lämnade i bilaga Skallkrav (webbformulär) under rubriken "Utvärdering Prisbilaga" att ligga som grund.

Gällande område Linköping respektive Ljungsbro: Det anbud som har lägst pris kommer att antas.

Av bilaga till de administrativa föreskrifterna benämnd "Skallkrav" framgår under punkten 12.0 Utvärdering Prisbilaga bl.a. följande.

Prisbilaga ska komplett ifylld bifogas för de anbudsområden som anbud lämnas för.

Under punkterna 13.0 Bruttoprislista och Rabattsats materiel och 13.1 Krav i samma bilaga anges bl.a. följande.

Priser för övrig materiel som inte framgår av Prisbilaga ska baseras på i branschen allmänt använd prislista och angiven rabatt. En fast rabattsats ska anges mot aktuell, daterad bruttoprislista. Entreprenören ska till anbudet bifoga bilaga Bruttoprislista och bilaga Rabattsats materiel. Rabattsatsen ska gälla fast under hela avtalsperioden.

Priser ska inkludera samtliga åtaganden i anbudsfrågan såsom frakt, emballage, lasttillbehör, expeditions-, fakturerings- eller andra avgifter.

Priserna i bruttoprislistan får inte ändras av Entreprenören, utan ska vara fasta priser 12 månader i taget, och får bara justeras på motsvarande vis som ersättning för materiel enligt AFD.614.

Andra typer av rabattkonstellationer, volym- eller beloppsgränser accepteras inte. I de fall flera rabattsatser, volym- eller beloppsgränser förekommer, kommer anbudet att betraktas som ofullständigt, och kommer att förkastas.

Förvaltningsrättens bedömning

Rapps har anfört kritik mot priserna i Ryds prisbilaga men hänvisat till kraven i punkten 13.1 i bilagan till de administrativa föreskrifterna. Förfrågningsunderlaget anger att uppgifterna lämnade i prisbilaga Skallkrav under rubriken "Utvärdering prisbilaga" kommer att ligga till grund för anbudsutvärderingen. De särskilda kraven som anges i punkten 13.1 gäller således inte för den prisbilaga som utvärderas i upphandlingen. Det som Rapps har anfört om att Ryds anbud bryter mot kraven i punkten 13.1 innebär således inte att myndigheterna vid utvärderingen har frångått obligatoriska krav i förfrågningsunderlaget.

Rapps har inte i målet anfört några andra skäl till att myndigheterna i strid med förfrågningsunderlaget inte skulle ha antagit anbudet med lägst pris.

Såvitt avser vad Rapps har anfört om att Ryds har gett exceptionell rabatt konstateras att en upphandlande myndighet under vissa förutsättningar får förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Någon skyldighet att förkasta ett sådant anbud föreligger dock inte (jfr Kammarrätten i Jönköpings som den 2 juli 2009 i mål nr 1247-09).

Myndigheterna har inte funnit att Ryds anbudspriser är onormalt låga. Vidare har i målet inget framkommit till stöd för att anbudsgivare varit förhindrade att i prisbilagan erbjuda låga priser eller höga rabatter. Vad Rapps har anfört om innehållet i Ryds prisbilaga föranleder därmed inte att anbudet borde ha förkastats.

Sammanfattningsvis konstateras att myndigheterna på av Rapps anförda skäl inte har agerat i strid med LOU genom att tilldela Ryds kontraktet. Grund för ingripande mot upphandlingen saknas därmed och ansökan om överprövning ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D LOU).

Kristina André Lilja

Föredragande har varit Seyde Bunyemen Ogur.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.